

Förordning med instruktion för Socialstyrelsen;

utfärdad den 26 november 2009.

Regeringen föreskriver följande.

Uppgifter

Allmänna uppgifter

1 § Socialstyrelsen är förvaltningsmyndighet för verksamhet som rör hälso- och sjukvård och annan medicinsk verksamhet, tandvård, hälsoskydd, smittskydd, socialtjänst, stöd och service till vissa funktionshindrade samt frågor om alkohol och missbruksmedel.

Socialstyrelsen ska verka för en god hälsa och social välfärd samt för stödinsatser, omsorg och vård av hög kvalitet på lika villkor för hela befolkningen.

2 § Socialstyrelsen har ett samlat ansvar, sektorsansvar, för genomförande av de handikappolitiska målen med anknytning till Socialstyrelsens verksamhetsområde. Socialstyrelsen ska inom ramen för detta ansvar vara samlande, stödjande och pådrivande i förhållande till övriga berörda parter.

Uppgifter för att bygga upp och sprida kunskap

3 § Socialstyrelsen ska

1. verka för att hälso- och sjukvården och socialtjänsten bedrivs enligt vetenskap och beprövad erfarenhet,

2. ansvara för kunskapsutveckling och kunskapsförmedling inom sitt verksamhetsområde,

3. följa, analysera och rapportera om hälsa, hälso- och sjukvård, socialtjänst samt stöd och service till vissa personer med funktionsnedsättning genom statistikframställning, uppföljning, utvärdering och epidemiologiska studier,

4. följa forsknings- och utvecklingsarbete av särskild betydelse inom sitt verksamhetsområde och verka för att sådant arbete kommer till stånd,

5. arbeta med och ge stöd till metodutveckling inom sitt verksamhetsområde,

6. främja utvecklingen av metoder och arbetsformer i socialt arbete genom forskning, systematisk prövning och värdering av utfall och effekter av insatser enligt socialtjänstlagen (2001:453) och lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade samt förmedla kunskap om verkningfulla metoder och arbetsformer,

SFS 2009:1243

7. efter samråd med Myndigheten för internationella adoptionsfrågor utarbeta den särskilda information som behövs för bedömning av ett hems lämplighet att ta emot ett barn med hemvist utomlands i syfte att adoptera det,

8. ansvara för Donationsregistret, hälsodataregister samt för att ta fram och utveckla statistik och register inom sitt verksamhetsområde,

9. ansvara för officiell statistik enligt förordningen (2001:100) om den officiella statistiken,

10. utforma evidensbaserade riktlinjer för åtgärder inom hälso- och sjukvården samt socialtjänsten, och

11. skapa och tillhandahålla enhetliga begrepp, termer och klassifikationer inom sitt verksamhetsområde.

Uppgifter i fråga om regelgivning

4 § Socialstyrelsen ansvarar för föreskrifter och allmänna råd inom sitt verksamhetsområde.

Uppgifter inom tillsyn

5 § Socialstyrelsen ansvarar för tillsynen inom sitt verksamhetsområde.

6 § Socialstyrelsen är tillsynsmyndighet i frågor som gäller hälsoskydd enligt 2, 5, 6 och 9 kap. miljöbalken och ska tillhandahålla underlag för tillämpningen av 3–4 kap. miljöbalken och plan- och bygglagen (1987:10).

7 § Socialstyrelsen ska

1. ta till vara och sprida kunskap från tillsynen,
2. integrera ett barnperspektiv i sitt tillsynsarbete samt utveckla metoder för hur den tillsyn som rör barn och unga ska genomföras, och
3. integrera ett jämställdhetsperspektiv i sitt tillsynsarbete genom att belysa, analysera och beakta kvinnors och mäns samt flickor och pojkars villkor.

Övriga uppgifter

8 § Socialstyrelsen ska

1. vaka över verksamheterna när det gäller kvalitet och säkerhet samt den enskildes rättigheter,
2. samordna de statliga insatserna inom socialtjänst och hälso- och sjukvård när det gäller barn och ungdom,
3. ha det övergripande ansvaret för hälsofrågor inom samtliga miljökvalitetsmål,
4. bidra med underlag och expertkunskap för det arbete som regeringen bedriver nationellt och internationellt,
5. vara behörig myndighet för yrken inom hälso- och sjukvården enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/36/EG av den 7 september 2005 om erkännande av yrkeskvalifikationer¹, ändrat genom rådets direktiv 2006/100/EG²,

¹ EUT L 255, 30.9.2005, s. 22 (Celex 32005L0036).

² EUT L 363, 20.12.2006, s. 141 (Celex 32006L0100).

6. inför beslut eller andra åtgärder som rör barn analysera konsekvenserna för barn och därvid ta särskild hänsyn till barns bästa,

7. medverka i totalförsvaret och i krisberedskap i enlighet med förordningen (2006:942) om krisberedskap och höjd beredskap samt samordna och övervaka planläggningen av den civila hälso- och sjukvårdens, hälsoskyddets, smittskyddets och socialtjänstens beredskap,

8. samordna förberedelserna för försörjningen med läkemedel och sjukvårdsmateriel inför höjd beredskap och för att upprätthålla en katastrofmedicinsk beredskap,

9. se till att de regelverk och rutiner som myndigheten disponerar över är kostnadseffektiva och enkla för medborgare och företag, och

10. handlägga ärenden om statsbidrag.

Samverkan

9 § Socialstyrelsen ska samverka med relevanta aktörer inom sitt verksamhetsområde för att uppnå målen med verksamheten.

Arbetet med kunskapsstyrning ska planeras och utföras i samverkan med andra berörda myndigheter så att den statliga styrningen av hälso- och sjukvården är samordnad.

10 § Socialstyrelsen ska särskilt samverka med Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen och Arbetsmiljöverket i syfte att uppnå en effektivare användning av tillgängliga resurser inom rehabiliteringsområdet.

Ledning

11 § Myndigheten leds av en myndighetschef.

12 § Vid myndigheten ska det finnas ett insynsråd som består av högst åtta ledamöter.

Särskilda organ

Rådgivande organ

13 § Nationella rådet för organ- och vävnadsdonation har till uppgift att

- vara ett kunskapscentrum i donations- och transplantationsfrågor,
- ha en opinionsbildande roll och se till att allmänheten och massmedierna får kontinuerlig information i donationsfrågor,
- följa utvecklingen inom hälso- och sjukvården i donations- och transplantationsfrågor och ta de initiativ denna kan ge anledning till,
- medverka i kvalitetssäkring och utbildning av donationsansvarig läkare och kontaktansvarig sjuksköterska,
- medverka vid internationella kontakter och i framtagandet av nyckeltal,
- ge vägledning i etiska frågor, samt
- svara för frågor som gäller donationskort.

Om Socialstyrelsen bestämmer det, får rådet även fullgöra andra uppgifter.

Rådet består av en ordförande och sju andra ledamöter.

SFS 2009:1243

- 14 §** Nationella rådet för specialiseringstjänstgöring har till uppgift att
- bistå Socialstyrelsen med att dela in och benämna de specialiteter inom vilka specialistkompetens kan uppnås samt med att avgöra vad som ska krävas för att få bevis om specialistkompetens,
  - bistå Socialstyrelsen med att utarbeta målbeskrivningar som avses i 4 kap. 3 § förordningen (1998:1513) om yrkesverksamhet på hälso- och sjukvårdens område,
  - stödja sjukvårdshuvudmännen för att uppnå hög kvalitet i specialiseringstjänstgöringen,
  - främja utbildning av handledare inom specialiseringstjänstgöringen,
  - följa upp kvaliteten i specialiseringstjänstgöringen, samt
  - utarbeta kriterier för utbildande enheter för att säkerställa att verksamheten har den bredd och inriktning som behövs för att erbjuda specialiseringstjänstgöring av hög kvalitet.
- Rådet ska vidare bistå Socialstyrelsen i frågor om enskilda läkares kompetens i förhållande till fastställda målbeskrivningar.
- Rådet består av en ordförande och sju andra ledamöter.

- 15 §** Rådet för samordning mot hiv/aids har till uppgift att
- verka för samordning av de insatser som vidtas mot hiv/aids och andra sexuellt överförbara och blodburna sjukdomar på nationell, regional och lokal nivå,
  - se till att information om utvecklingen av hiv/aids och andra sexuellt överförbara och blodburna sjukdomar och om omvärldsförändringar av betydelse för att kunna förebygga och begränsa konsekvenserna av dessa sjukdomar följs upp och analyseras,
  - se till att utvecklingen av de insatser som vidtas inom berörda samhällssektorer på lokal, regional och nationell nivå följs upp och analyseras,
  - verka för att skapa öppenhet kring hiv/aids och att motverka stigmatisering och diskriminering av hivsmittade och deras anhöriga,
  - identifiera utvecklingsbehov på lokal, regional och nationell nivå och inom berörda samhällssektorer,
  - identifiera behov av kunskapsutveckling och kunskapsspridning,
  - identifiera behov av kommunikations- och informationsinsatser,
  - verka för att stödja ideella organisationers verksamhet inom området,
  - bidra till utvecklandet av övergripande prioriteringar och villkor för statliga bidrag inom området,
  - bidra till utvecklandet av övergripande principer för uppföljning och utvärdering av de insatser som fått statligt bidrag, samt
  - verka för att utveckla det internationella samarbetet inom området.
- Om Socialstyrelsen bestämmer det får rådet även fullgöra andra uppgifter.
- Rådet består av en ordförande och nio andra ledamöter.

Beslutande organ

- 16 §** Inom myndigheten finns ett särskilt beslutsorgan som benämns Socialstyrelsens råd för vissa rättsliga sociala och medicinska frågor, som har till uppgift att avgöra
- rättsmedicinska ärenden,

– ärenden om fastställelse av könstillhörighet eller tillstånd till ingrepp i könsorgan enligt lagen (1972:119) om fastställande av könstillhörighet i vissa fall,

- ärenden om tillstånd till sterilisering,
- ärenden om tillstånd till kastrering,
- ärenden om tillstånd till ingående av äktenskap,
- ärenden om tillstånd till abort och tillstånd till avbrytande av havandeskap enligt 6 § abortlagen (1974:595),
- ärenden om tillstånd till insemination,
- ärenden om tillstånd till befruktning utanför kroppen som vägrats i enlighet med 7 kap. 5 § lagen (2006:351) om genetisk integritet,
- ärenden om utlåtande om en persons hälsotillstånd i samband med prövning av en persons lämplighet att ta emot ett barn med hemvist utomlands i syfte att adoptera det,
- ärenden där Socialstyrelsen ska yttra sig över en sådan utredning med ett utlåtande om risk för återfall i brottslighet som avses i 10 § lagen (2006:45) om omvandling av fängelse på livstid, samt
- andra ärenden, i vilka Socialstyrelsen på begäran av en domstol, en åklagarmyndighet eller en polismyndighet ska avge utlåtande om någons hälsotillstånd.

Om Socialstyrelsen bestämmer det, får rådet avgöra även andra ärenden.

Ordföranden i rådet och ställföreträdaren för denne ska ha erfarenhet som lagfaren domare.

17 § Inom myndigheten finns ett särskilt beslutsorgan som benämns Rikssjukvårdsnämnden, som har till uppgift att fatta beslut om rikssjukvård enligt 9 a och 9 b §§ hälso- och sjukvårdslagen (1982:763).

Om Socialstyrelsen bestämmer det, får nämnden även fullgöra andra uppgifter.

Rikssjukvårdsnämnden består av en ordförande samt nio andra ledamöter, varav sex ska representera landstingen, en ska representera Statens beredning för medicinsk utvärdering och en ska representera Vetenskapsrådet. Ordföranden i nämnden och ställföreträdaren för denne ska vara representeranter från Socialstyrelsen.

Anställningar och uppdrag

18 § Generaldirektören är myndighetschef.

19 § Vid myndigheten finns en överdirektör.

20 § Nationella rådet för organ- och vävnadsdonation utses av regeringen för en bestämd tid.

21 § Nationella rådet för specialiseringstjänstgöring utses av regeringen för en bestämd tid. Minst en av ledamöterna ska utses på förslag av Socialstyrelsen, minst en på förslag av Sveriges Kommuner och Landsting, minst en på förslag av Svenska Läkaresällskapet, minst en på förslag av Sveriges läkarförbund och minst en från universitet och högskolor på förslag av Högskoleverket.

SFS 2009:1243   **22 §**   Ordföranden i Rådet för samordning mot hiv/aids utses av regeringen.

Personalansvarsnämnd

23 §   Vid myndigheten ska det finnas en personalansvarsnämnd.

Tillämpligheten av vissa förordningar

24 §   Personalföreträdarförordningen (1987:1101) ska tillämpas på Socialstyrelsen.

25 §   Internrevisionsförordningen (2006:1228) ska tillämpas på Socialstyrelsen.

Rapportering

26 §   Socialstyrelsen ska i fråga om sitt miljömålsarbete enligt 8 § 3 rapportera till det miljömålsråd som finns inom Naturvårdsverket och samråda med rådet om vilken rapportering som behövs.

Överklagande

27 §   Socialstyrelsens beslut i ärenden om fördelning av bidrag får inte överklagas.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2010, då förordningen (2007:1202) med instruktion för Socialstyrelsen ska upphöra att gälla. Äldre bestämmelser gäller fortfarande för bidrag som beslutats före den 1 juli 2008.

På regeringens vägnar

GÖRAN HÄGGLUND

Lars Hedengran
(Socialdepartementet)